HIP ZONDER TRIP

Het spel dat drugs bespreekbaar maakt

Een uitgave van VAD
E. Tollenaerestraat 15
1020 Brussel

Hip zonder trip

Inleiding

Hip zonder trip is een spel rond het thema drugs. Het is een actief spel waarin zowel denkoefeningen als doe-activiteiten aan bod komen.
Het doel van het spel is drugs in de groep bespreekbaar te maken. Het geeft de deelnemers een beeld van de rol die drugs in het leven van jongeren spelen. Tegelijkertijd vertelt het iets meer over druggebruik in het algemeen.
Dit gebeurt spelenderwijs. Door middel van opdrachten worden verschillende drugs besproken (alcohol, tabak, cannabis, speed, XTC) en worden de vaardigheden, de houdingen en het gedrag van de deelnemers bevraagd.
Hip zondert trip kan in de stad of in het dorp worden gespeeld. Het totale spel neemt ongeveer een halve dag in beslag. Het spel kan ook als opstapje worden gebruikt om met elkaar aan de praat te raken over het onderwerp drugs.
In deze spelwijzer kan je lezen hoe het spel juist in elkaar zit.

Wie kan meespelen?

Het spel richt zich tot jongeren van 14 tot 18 jaar. De deelnemers moeten geen voorkennis over drugs hebben.

Tijdens het spel wordt de groep deelnemers opgesplitst in vier kleinere groepjes. Je speelt het spel best met 16 deelnemers. Elk groepje telt dan vier deelnemers. Eventueel kan je de omvang van de groepjes aanpassen van twee tot acht deelnemers per groep.

Wie begeleidt het spel?

Je kan het spel spelen met twee of met vier spelbegeleiders. Wanneer je het spel met twee begeleiders speelt, blijft één begeleider op de centrale post. Hij of zij kan deelnemers die met vragen zitten, verder helpen. De tweede begeleider verplaatst zich mee met de groepjes en begeleidt de opdrachten waarbij twee groepjes tegen elkaar spelen.

Wanneer je het spel met vier begeleiders speelt, volgt elke begeleider een groepje op zijn parcours. Voor de gezamenlijke opdrachten maak je op voorhand best duidelijke afspraken over wie de opdrachten zal begeleiden.

Van de spelbegeleiders wordt geen specifieke voorkennis verwacht. Een gezonde interesse in de drugproblematiek volstaat om het spel te begeleiden. Niets houdt je natuurlijk tegen om van tevoren enkele brochures door te nemen. Als voorbereiding is het wel noodzakelijk dat je deze spelwijzer grondig doorneemt. Indien mogelijk is het zelfs aan te raden het spel met de spelbegeleiders even kort uit te proberen.

Wat zit er in de speldoos?

- twee spelwijzers voor de spelbegeleiders
- vier cassettes met het verhaal van een jongere
- twee druglinkspelen
- een zakje met 15 ingrediëntenkaartjes sinaasappelsap
- een zakje met 15 ingrediëntenkaartjes appelsap
- een zakje met 15 ingrediëntenkaartjes ananassap
- een zakje met 10 ingrediëntenkaartjes pompelmoessap
- een zakje met 10 ingrediëntenkaartjes druivensapsap
- een zakje met 10 ingrediëntenkaartjes tomatensap
- een zakje met 5 ingrediëntenkaartjes rietje
- een zakje met 5 ingrediëntenkaartjes schijfje sinaasappelsap
- een zakje met 5 ingrediëntenkaartjes schijfje kiwi

Wat moeten we zelf voorzien?

- vier cassetterecorders
- vier micro's of ingebouwde micro's in de cassetterecorder
- vier lege cassettes
- een chronometer voor de tijdopname
- 12 enveloppen met een plaatsbeschrijving
- ingrediënten voor alcoholvrije cocktails + glazen of bekertjes

Wat is de idee achter het spel?

Het spel draait rond vier jongeren: Arno, Marthe, Celine en Pieter. Deze vier jongeren hebben elk hun eigen karakter en eigen interessepunten. Binnen hun eigen leefwereld komen ze ook in contact met drugs.

- Arno is een toffe jongen van 17 jaar die saxofoon speelt
- Marthe is een sportief meisje van 16 jaar dat houdt van skaten
- Celine is een geëngageerd meisje van 18 jaar dat actief is in de jeugdbeweging en het jeugdhuis
- Pieter is een losbol van 18 jaar die zot is van snelle auto's en house

Tijdens het spel kruipen de deelnemers in de huid van één van deze vier jongeren. Dit doen ze door een cassette te beluisteren waarop de jongeren zichzelf kort voorstellen en verslag uitbrengen van hun voorbije week. Dit verslag is doorspekt met verschillende opdrachten in verband met drugs.

Met deze opdrachten kunnen de deelnemers ingrediëntenkaartjes verdienen. Aan het einde van het spel kunnen ze deze kaartjes inruilen voor echte ingrediënten. Het groepje dat met de verzamelde ingrediënten de lekkerste en mooiste alcoholvrije cocktail maakt, is de winnaar van het spel.

Hoe verloopt het spel?

Eerst leiden de begeleiders het spel in. Ze schetsen de doelstelling en het verloop van het spel en stellen de vier jongeren kort voor. De deelnemers verdelen zich over

vier groepjes. Elk groepje koppelt zich aan één van de vier jongeren en krijgt de bijbehorende verhaalcassette.

Vervolgens zet elk groepje zich rond een cassetterecorder en beluistert zijn cassette. In een inleidend stukje vertelt elke jongere op de cassette hoe oud hij/zij is, wat hij/zij studeert, wat zijn/haar interessepunten zijn, ... Met deze informatie kunnen de deelnemers zich verder in de rol van 'hun' jongere inleven.

Daarna vertelt elke jongere op de cassette het verhaal van zijn of haar voorbije week. Dit verhaal is opgesplitst door verhaaldjingels en opdrachtdjingels. Na elke verhaaldjingel volgt het relaas van één dag uit de week. Aan dit relaas is telkens een opdracht voor de deelnemers gekoppeld. De omschrijving van de opdracht wordt aangekondigd met een opdrachtdjingel. Slechts wanneer de deelnemers deze opdracht hebben uitgevoerd, mogen ze naar het relaas van de volgende dag luisteren.

Gezien één week zeven dagen telt, omvat het spel ook zeven opdrachten. Drie opdrachten moeten door de afzonderlijke groepjes worden uitgevoerd (Aanbod weigeren, Vlotte prater en Cafépraat). Bij drie opdrachten spelen telkens twee groepjes tegen elkaar (Rollenspel, Druglinkspel, Winkelspel). Bij de laatste opdracht (Alcoholvrije cocktail) bekampen de vier groepjes elkaar.

Wat staat er op de verhaalcassettes?

Het verhaal van Arno *(tekst ook op cassette)*

Hallo, ik ben Arno. Ik ben een jongen van 17 jaar. Het komende spel kruipen jullie in mijn huid. Ik laat jullie alvast even kennismaken.

Ik zit in het voorlaatste jaar middelbaar, richting Latijn-Wiskunde. Ik ben bij de besten van de klas, maar spendeer ook veel tijd en energie aan het maken van mijn huistaken.
Ik lees ook heel graag. Vooral detectiveromans verslind ik één na één.
Woensdagavond volg ik saxofoonles en zaterdagvoormiddag speel ik in het harmonieorkest van de muziekschool. Ongeveer een keer in de week breng ik een bezoekje aan het cybercafé. Ik ga daar meestal wat surfen op Internet en ik ontmoet daar andere computerfreaks.
In mijn klas heb ik enkele heel goede vrienden. Het zijn vrienden waaraan ik alles kan toevertrouwen. Met mijn ouders en mijn broer en zus kom ik ook heel goed overeen. Wij steunen elkaar door dik en dun.

Ik vertel jullie even hoe de voorbije week er bij mij uitzag.

(*Verhaaldjingel: Zondag*)

Zondag ging ik naar een klein muziekfestivalletje bij ons in de buurt. Ik had met enkele vrienden afgesproken om samen te gaan. Op de festvalweide heerste er een gezellige sfeer. Toen ik samen met een aantal vrienden op de weide zat, bleek dat

één van mijn vrienden marihuana bij zich had. Hij draaide een joint en gaf hem door. Ik had er echt geen zin in, maar ik wist niet goed hoe ik die joint kon weigeren.

(*Opdrachtdjingel: Een aanbod weigeren*)

Arno krijgt een joint aangeboden, maar wil deze weigeren. Hij heeft jullie steun nodig. Bedenk voor Arno een originele manier om het aanbod van de joint af te slaan.
Ga de straat op en ondervraag voorbijgangers over de manier waarop zij een sigaret, een pint of drugs (zouden) weigeren. Neem alle antwoorden op op cassette.
Beluister achteraf alle antwoorden en kies er het origineelste antwoord uit.
Enkele richtvragen voor het straatinterview:

- Wanneer iemand u een pint tracteert en u heeft daar helemaal geen zin in, hoe maakt u dat dan duidelijk?
- Wanneer iemand u een sigaret aanbiedt en u heeft daar geen zin in, hoe weigert u dan?
- Zou u weigeren wanneer iemand u drugs aanbood? Hoe zou u dat doen?

Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(*Verhaaldjingel: Maandag*)

Maandagavond moest ik even bekomen van de vermoeiende schooldag. Na het eten ben ik direct in de zetel gekropen en heb ik heel de avond naar TV gekeken. Normaal moest ik de tafel afruimen en de afwas doen, maar daar had ik echt geen zin in. Mijn ouders waren slecht gezind.

(Opdrachtdjingel: Rollenspel met Pieter)

Arno heeft een conflict met zijn ouders. Jullie kunnen Arno helpen door een rollenspel te spelen. Door jullie rol op een overtuigende en originele manier te vertolken, geven jullie Arno advies over de manier waarop hij een conflictsituatie met zijn ouders best aanpakt.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Celine'. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Dinsdag)

Dinsdagavond verlangde ik naar een goed boek. Uit mijn boekenrek koos ik een detectiveverhaal over de moord op een drugdealer. Het was wel een moeilijk boek. Termen als psychische en lichamelijke afhankelijkheid, trippen, flash back, ... waren voor mij niet altijd duidelijk. Eigenlijk zou ik daar wel wat meer over willen weten.

(Opdrachtdjingel: Druglinkspel met Marthe)

Arno wil meer te weten komen over de verschillende drugs. Jullie kunnen Arno helpen door het Druglinkspel te spelen. Met het Druglinkspel steken jullie heel wat op over de effecten en de risico's van verschillende drugs.

Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Marthe'. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Woensdag)

Woensdagnamiddag staat bij mij steeds de saxofoonles op het programma. De voorbije woensdag lukte het saxofoon spelen niet al te best. Vooral mijn ademhaling klopte langs geen kanten. De leraar vroeg hoe het kwam dat ik zo'n korte adem had. Hij vroeg of ik soms rookte. Ik wist echt niet goed wat ik daar op moest zeggen.

(Opdachtdjingel: Vlotte prater)

Arno rookt niet. Help hem uit te leggen waarom hij niet rookt.
Kies een vlotte prater in jullie groepje. De vlotte prater moet zo lang mogelijk, zonder onderbreking vertellen 'waarom Arno niet rookt' zonder het woord 'ongezond' te gebruiken en zonder 'euh' te zeggen. Als voorbereiding kunnen jullie eerst enkele argumenten op een rijtje zetten.
Neem de uitleg van de vlotte prater op op cassette.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Donderdag)

Donderdag ging ik na de school nog gauw langs de winkel. Ik moest 's avonds veel studeren en wou wat snoep kopen. Bij het blokken heb ik graag iets in mijn bereik om op te knabbelen. Aan de kassa in de winkel stond ik achter een meisje dat sigaretten kocht. Ik keek eens rond en besefte dat er in elke winkel heel wat ongezonde zaken te koop zijn.

(Opdrachtdjingel: Winkelspel met Celine)

Arno is verwonderd dat er zoveel ongezonde zaken in de winkel te koop zijn. Met het Winkelspel kunnen jullie nagaan hoeveel mensen er geen alcohol of sigaretten kopen.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Celine'. Van de spelbegeleider krijgen jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Vrijdag)

Na de school ben ik vrijdag nog even blijven napraten met wat vrienden. Toen ik thuis kwam, vroeg mijn moeder of ik soms rookte. Ze maakte zich ongerust omdat ik naar sigaretten rook. Ze had ook gehoord dat veel van mijn vrienden waren beginnen roken. Het was moeilijk om haar ervan te overtuigen dat ik niet rook en dat de meerderheid van de jongeren nog altijd niet rookt.

(Opdrachtdjingel: Cafépraat)

Arno heeft nood aan enkele goede argumenten. Bij een volgende discussie wil hij sterker in zijn schoenen staan. Jullie kunnen Arno helpen door informatie te verzamelen over het rook- en drinkgedrag van de Belgen. Hiervoor kunnen jullie beroep doen op de deskundige mening van twee cafébazen.
Zoek twee cafés en stel aan de cafébazen de volgende vier vragen. Neem de twee interviews op op cassette:
Vraag 1: Wat bevat volgens u het meeste alcohol. Een glas whisky of een pint bier?
Vraag 2: Wie kan volgens u het makkelijkst een rondje overslaan. Vrouwen of mannen?
Vraag 3: Wie rookt er volgens u het meest. Meisjes of jongens?
Vraag 4: Heeft er iemand in u café reeds een joint opgestoken? Is het gebruik van cannabis volgens u illegaal?
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Zaterdag)

Vandaag is het zaterdag. Vandaag spelen we met het harmonieorkest op een braderie in de buurt. Met enkele vrienden van de harmonie heb ik afgesproken om vanavond uit te gaan. Volgens mijn beste vriend wordt er een goede fuif georganiseerd in het jeugdhuis. Het is een beach-party met alcoholvrije cocktails. Ik ben eens benieuwd hoe die gaan proeven.

(Opdachtdjingel: Let's party!)

Jullie moeten zelf de alcoholvrije cocktails voor de fuif maken. Ga naar de centrale post en wissel de verzamelde ingrediëntenkaartjes om voor echte ingrediënten.
Maak met jullie groepje de lekkerste en mooiste alcoholvrije cocktail! Voor deze cocktail moeten jullie minimum drie verschillende ingrediënten gebruiken.
Jullie krijgen 15 minuten voor het maken van de cocktail.

Het verhaal van Marthe (tekst ook op cassette)

Hallo, ik ben Marthe. Ik ben een meisje van 16 jaar. Het komende spel kruipen jullie in mijn huid. Ik laat jullie alvast even kennismaken.

Ik ben heel veel bezig met sport. Ik ben aangesloten bij de plaatselijke atletiekclub. Vooral op de achthonderd meter ben ik heel snel. Op provinciaal niveau ben ik bij de zes besten. Om op mijn niveau te blijven, moet ik wel minstens driemaal per week trainen.
In mijn vrije tijd ga ik graag skaten. In het weekend trek ik meestal naar de plekjes in de stad waar skaters elkaar ontmoeten.
School interesseert mij niet zo sterk. Ik ga naar een technische school en volg de afdeling kantoor. Eigenlijk kan ik wel een hoger niveau aan, maar ik besteed liefst zo weinig mogelijk tijd aan mijn schooltaken.
Ongeveer om de twee weken ga ik met een aantal vrienden en vriendinnen naar een discotheek. We bezoeken vooral discotheken waar ze alternatieve techno en hip hop draaien. Een groot deel van mijn zakgeld spendeer ik aan CD's.

Ik vertel jullie even hoe de voorbije week er bij mij uitzag.

(Verhaaldjingel: Zondag)

Zondagvoormiddag ben ik lang in bed blijven liggen. Ik was zaterdagnacht pas om half vier thuis gekomen. Mijn ouders waren helemaal niet goed gezind. We hadden niet echt een uur afgesproken waarop ik moest thuis zijn. Half vier vonden zij blijkbaar te laat. Ze beseffen blijkbaar niet dat iedereen pas om twee uur aankomt in de discotheek. Vanaf nu moet ik elke week om twaalf uur thuis zijn.

(Opdrachtdjingel: Rollenspel met Celine)

Marthe heeft een conflict met haar ouders. Jullie kunnen Marthe helpen door een rollenspel te spelen. Door jullie rol op een overtuigende en originele manier te vertolken, geven jullie Marthe advies over de manier waarop zij een conflictsituatie met haar ouders best aanpakt.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Celine'. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Maandag)

Maandagavond ging ik trainen. Op de achthonderd meter maak ik reeds een hele tijd geen vorderingen meer. Ik blijf altijd rond dezelfde tijd hangen. Een jongen van de atletiekclub had dat opgemerkt en stelde mij voor om eens een spierversterkend middel te proberen. Ik vond dat maar niets. Als ik win, wil ik op een eerlijke manier winnen.

(Opdrachtdjingel: Een aanbod weigeren)

Marthe krijgt het voorstel om doping te gebruiken. Zij wil dit aanbod weigeren. Bedenk voor Marthe een originele manier om het aanbod van doping af te slaan. Ga de straat op en ondervraag voorbijgangers over de manier waarop zij een sigaret, een pint of drugs (zouden) weigeren. Neem alle antwoorden op op cassette. Beluister achteraf alle antwoorden en kies er het origineelste antwoord uit.
Enkele richtvragen voor het straatinterview:

- Wanneer iemand u een pint tracteert en u heeft daar helemaal geen zin in, hoe maakt u dat dan duidelijk?
- Wanneer iemand u een sigaret aanbiedt en u heeft daar geen zin in, hoe weigert u dan?
- Zou u weigeren wanneer iemand u drugs aanbood? Hoe zou u dat doen?

Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Dinsdag)

Dinsdagavond ben ik nog even gaan skaten. Bij mijn skatervrienden zijn er enkele 'straight edge'. Ze willen totaal geen alcohol drinken en ook geen vlees eten. Zij kiezen bewust voor een gezonde levenswijze. Ook met drugs willen ze niks te maken hebben. Ik weet er te weinig van af om daar een heel strikt standpunt over in te nemen. Eigenlijk zou ik wel wat meer over drugs willen weten.

(Opdrachtdjingel: Druglinkspel met Arno)

Marthe wil meer te weten komen over de verschillende drugs. Jullie kunnen Marthe helpen door het Druglinkspel te spelen. Met het Druglinkspel steken jullie heel wat op over de effecten en de risico's van verschillende drugs.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Arno'. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Woensdag)

Tijdens de biologieles ging het woensdag over gezonde en ongezonde leefgewoontes. De juffrouw gaf uitleg over de schadelijke bestanddelen van een sigaret. De drie belangrijkste schadelijke stoffen in een sigaret zijn nicotine, teer en koolmonoxyde. Maar gezondheid blijkt voor de meerderheid in mijn klas geen argument. De meeste van mijn vrienden roken. Ik vond het wel moeilijk om uit te leggen waarom ik niet wil roken.

(Opdrachtdjingel: Vlotte prater)

Marthe rookt niet. Help haar uit te leggen waarom zij niet rookt.
Kies een vlotte prater in jullie groepje. De vlotte prater moet zo lang mogelijk, zonder onderbreking, vertellen 'waarom Marthe niet rookt' zonder het woord 'ongezond' te gebruiken en zonder 'euh' te zeggen. Als voorbereiding kunnen jullie eerst enkele argumenten op een rijtje zetten.

Neem de uitleg van de vlotte prater op op cassette.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Donderdag)

Donderdag bleef ik na de training nog even napraten in de kantine van de atletiekclub. Het viel mij op dat er de laatste tijd steeds meer meisjes roken. Andere sporters waarmee ik aan de toog zat, dachten dat er de laatste tijd juist meer jongens begonnen te roken. We hadden een boeiende discussie, maar uiteindelijk geraakten we er wel niet uit.

(Opdrachtdjingel: Cafépraat)

Marthe heeft nood aan enkele goede argumenten. Bij een volgende discussie wil zij sterker in haar schoenen staan. Jullie kunnen Marthe helpen door informatie te verzamelen over het rook- en drinkgedrag van de Belgen. Hiervoor kunnen jullie beroep doen op de deskundige mening van twee cafébazen.
Zoek twee cafés en stel aan de cafébazen de volgende vier vragen. Neem de twee interviews op op cassette:
Vraag 1: Wat bevat volgens u het meeste alcohol. Een glas whisky of een pint bier?
Vraag 2: Wie kan volgens u het makkelijkst een rondje overslaan. Vrouwen of mannen?
Vraag 3: Wie rookt er volgens u het meest. Meisjes of jongens?
Vraag 4: Heeft er iemand in u café reeds een joint opgestoken? Is het gebruik van cannabis volgens u illegaal?
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Vrijdag)

Vrijdag ging ik tijdens de middagpauze even naar de winkel om de hoek. Ik wou nog wat snoep kopen voor 's avonds voor TV. In de rij aan de kassa stond ik achter een jongen die pepdrankjes kocht. Ik zou nooit van die pepdrankjes willen drinken. Sporten geeft mij voldoende energie. Ik vond het raar dat die pepdrankjes zomaar te koop zijn in de winkel.

(Opdrachtdjingel: Winkelspel met Pieter)

Marthe is verwonderd dat er zoveel ongezonde zaken te koop zijn. Met het Winkelspel kunnen jullie nagaan hoeveel mensen er geen alcohol of sigaretten kopen.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Celine'. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Zaterdag)

Vandaag is het zaterdag. Deze namiddag heb ik een belangrijke loopwedstrijd. Vanavond heb ik met enkele vriendinnen afgesproken om uit te gaan. We gaan naar een beach-party in het jeugdhuis. Ik kijk er wel naar uit. Naar het schijnt gaan ze er enkel alcoholvrije cocktails schenken.

(Opdrachtdjingel: Let's party!)

Jullie moeten zelf de alcoholvrije cocktails voor de fuif maken. Ga naar de centrale post en wissel de verzamelde ingrediëntenkaartjes om voor echte ingrediënten. Maak met jullie groepje de lekkerste en mooiste alcoholvrije cocktail! Voor deze cocktail moeten jullie minimum drie verschillende ingrediënten gebruiken.
Jullie krijgen 15 minuten voor het maken van de cocktail.

Het verhaal van Celine (tekst ook op cassette)

Hallo, ik ben Celine. Ik ben een meisje van 18 jaar. Het komende spel kruipen jullie in mijn huid. Ik laat jullie alvast even kennismaken.

Ik zit in het zesde middelbaar en volg de richting psycho-sociale wetenschappen. Ik voel mij goed op school. Ik vertegenwoordig mijn klas in de leerlingenraad en heb heel wat vrienden op school.
Ik ben leidster bij de jeugdbeweging en sinds kort werk ik mee in het jeugdhuis in de buurt. Met enkele vriendinnen vormen wij ook een muziekgroepje 'The Dells'. Voorlopig spelen we vooral covers, maar in mijn dromen worden wij ooit een wereldberoemde rockgroep.
Thuis botert het niet altijd even goed tussen mij en mijn ouders. Vooral over het uitgaan hebben we veel ruzie. Elk weekend heb ik wel een uitnodiging voor één of ander feestje. Van mijn ouders moet ik nog altijd om 01.00 u. thuis zijn, maar daar veeg ik meestal mijn voeten aan.

Ik vertel jullie even hoe de voorbije week er bij mij uitzag.

(Verhaaldjingel: Zondag)

Zondag ben ik pas laat opgestaan. Ik heb tot twaalf uur in bed gelegen. Zaterdagavond hadden we een optreden met ons muziekgroepje, waardoor ik pas om vier thuis ben gekomen. Mijn ouders waren er wel niet over te spreken. Normaal moet ik altijd om twee uur thuis zijn. Ik vind dat echt veel te vroeg. Als wij optreden met 'The Dells', kan ik toch zomaar niet vertrekken na het optreden.

(Opdachtdjingel: Rollenspel met Marthe)

Celine heeft een conflict met haar ouders. Jullie kunnen Celine helpen door een rollenspel te spelen. Door jullie rol op een overtuigende en originele manier te vertolken, geven jullie Celine advies over de manier waarop zij een conflictsituatie met haar ouders best aanpakt.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Marthe'. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Maandag)

Maandag ben ik na de school nog even in het jeugdcafé binnen gesprongen. Ik wou met enkele vrienden nog wat napraten over het voorbije weekend. Eigenlijk wou ik geen alcohol drinken, maar al de anderen bestelden een pint. Ik heb dan ook maar twee pintjes gedronken. Nochtans had ik 's avonds nog huiswerk te maken. Maar wanneer ik in een groepje op café zit, vind ik het altijd moeilijk om iets anders te bestellen dan de rest.

(Opdachtdjingel: Een aanbod weigeren)

Celine kan moeilijk weigeren wanneer er een volgend rondje alcohol wordt besteld. Toch wil ze het de volgende keer proberen. Bedenk voor Celine een originele manier om het aanbod van een pintje af te slaan.
Ga de straat op en ondervraag voorbijgangers over de manier waarop zij een sigaret, een pint of drugs (zouden) weigeren. Neem alle antwoorden op op cassette. Beluister achteraf alle antwoorden en kies er het origineelste antwoord uit.
Enkele richtvragen voor het straatinterview:

- Wanneer iemand u een pint tracteert en u heeft daar helemaal geen zin in, hoe maakt u dat dan duidelijk?
- Wanneer iemand u een sigaret aanbiedt en u heeft daar geen zin in, hoe weigert u dan?
- Zou u weigeren wanneer iemand u drugs aanbood? Hoe zou u dat doen?

Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Dinsdag)

Dinsdag hadden we een belangrijke toets van Nederlands. Van de stress heb ik 's morgens bijna niet kunnen eten. Toen ik naar school fietste, had ik echt nood aan een sigaret om mijn zenuwen wat te kalmeren. Ik vraag mij af wat ik zou hebben gedaan als ik geen sigaretten meer op zak had gehad. Ik besefte dat ik soms echt niet meer zonder sigaretten kan.

(Opdachtdjingel: Vlotte prater)

Celine rookt. Help haar uit te leggen waarom zij rookt.
Kies een vlotte prater in jullie groepje. De vlotte prater moet zo lang mogelijk, zonder onderbreking, vertellen 'waarom Celine rookt' zonder het woord 'lekker' te gebruiken en zonder 'euh' te zeggen. Als voorbereiding kunnen jullie eerst enkele argumenten op een rijtje zetten.
Neem de uitleg van de vlotte prater op op cassette.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Woensdag)

Woensdagnamiddag kwamen we met ons muziekgroepje bijeen. Het was de bedoeling dat we een nieuw nummertje in elkaar zouden steken. Maar de inspiratie was er niet. Iets over drugs leek ons wel tof. Maar we wisten er te weinig van af om er een song over te kunnen schrijven. Eigenlijk zou ik wel wat meer over drugs willen weten.

(Opdrachtdjingel: Druglinkspel met Pieter)

Celine wil meer te weten komen over de verschillende drugs. Jullie kunnen Celine helpen door het Druglinkspel te spelen. Met het Druglinkspel steken jullie heel wat op over de effecten en de risico's van verschillende drugs.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Marthe'. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijg je 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Donderdag)

Donderdag ging ik na de school even om sigaretten. Tot mijn verbazing was de prijs weeral omhoog gegaan. Als ik uitreken wat ik allemaal aan sigaretten spendeer, denk ik soms aan stoppen. Ik zou elk jaar een muziekinstallatie kunnen kopen. Maar ja, het is zo moeilijk om aan de verleiding te weerstaan. In elke winkel ligt er een overvloedig aanbod aan sigaretten.

(Opdrachtdjingel: Winkelspel met Arno)

Celine vindt dat er in elke winkel een overaanbod aan sigaretten te koop is. Met het Winkelspel kunnen jullie nagaan hoeveel mensen er geen alcohol of sigaretten kopen.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Arno'. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Vrijdag)

Vrijdagavond had ik een vergadering met de jeugdbeweging. Tijdens de vergadering wordt er bij ons gerookt. Vrijdag waren er weer een paar die daar commentaar op hadden. Volgens hen is passief roken even ongezond als actief roken. Uiteindelijk hebben we nog lang gediscussieerd over de vraag of jongens nu meer roken dan meisjes. Eigenlijk wist ik het niet zo goed. Ik heb de indruk dat de laatste tijd veel van mijn vriendinnen zijn beginnen roken. Ik vraag mij af of er meer jongens dan meisjes roken.

(Opdrachtdjingel: Cafépraat)

Celine heeft nood aan enkele goede argumenten. Bij een volgende discussie wil zij sterker in haar schoenen staan. Jullie kunnen Celine helpen door informatie te verzamelen over het rook- en drinkgedrag van de Belgen. Hiervoor kunnen jullie beroep doen op de deskundige mening van twee cafébazen.
Zoek twee cafés en stel aan de cafébazen de volgende vier vragen. Neem de twee interviews op op cassette:
Vraag 1: Wat bevat volgens u het meeste alcohol. Een glas whisky of een pint bier?
Vraag 2: Wie kan volgens u het makkelijkst een rondje overslaan. Vrouwen of mannen?
Vraag 3: Wie rookt er volgens u het meest. Meisjes of jongens?
Vraag 4: Heeft er iemand in u café reeds een joint opgestoken? Is het gebruik van cannabis volgens u illegaal?
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Zaterdag)

Vandaag is het zaterdag. Deze voormiddag moet ik nog wat schooltaken in orde brengen. Daarna ga ik naar het jeugdhuis. Vanavond organiseren we een beach-party met alcoholvrije cocktails. Er is nog heel wat werk aan de winkel. We krijgen

een lading wit zand van een bouwfirma in de buurt. Al dat zand moet nog worden verspreid en de palmbomen moeten nog worden gepland.

(Opdrachtdjingel: Let's party)

Jullie moeten zelf de alcoholvrije cocktails voor de fuif maken. Ga naar de centrale post en wissel de verzamelde ingrediëntenkaartjes om voor echte ingrediënten. Maak met jullie groepje de lekkerste en mooiste alcoholvrije cocktail! Voor deze cocktail moeten jullie minimum drie verschillende ingrediënten gebruiken.
Jullie krijgen 15 minuten voor het maken van de cocktail.

Het verhaal van Pieter

Hallo, ik ben Pieter. Ik ben een jongen van 18 jaar. Het komende spel kruipen jullie even in mijn huid. Ik laat jullie alvast even kennismaken.

Ik volg deeltijds onderwijs. Maandag en dinsdag ga ik naar school. De andere dagen van de week werk ik bij een schrijnwerker.
Eigenlijk zit ik een beetje tegen mijn goesting op school. Ik heb reeds twee jaren gedubbeld. Sinds ik deeltijds naar school ga, amuseer ik mij al wat beter. De schrijnwerker waarbij ik werk, valt best mee.
Ik ben zot van snelle auto's. Daarom klop ik in het weekend nog wat uren als kelner in een taverne om bij te verdienen. Daardoor kan ik mij nu een chique auto permitteren.
Doordat ik zoveel werk, heb ik wel weinig tijd om uit te gaan. Maar in plaats van uit te gaan, rij ik veel liever met mijn auto rond. In mijn auto heb ik een prachtige muziekinstallatie geïnstalleerd. Ik luister graag naar keiharde house in mijn auto. Daarmee trek ik de aandacht van de meisjes.

Ik vertel jullie even hoe de voorbije week er bij mij uitzag.

(Verhaaldjingel: Zondag)

Zoals elk weekend, werkte ik zondag in de taverne 'Den Engel'. Het is een leuke taverne waar veel jong volk komt. Vooral zondagmiddag is het er heel druk en is er veel ambiance. Met de andere kelners die daar werken, schiet ik vrij goed op. Maar zondag ben ik toch verschoten van één van die gasten. Hij had heel de zaterdagnacht doorgefuifd. Zonder te gaan slapen was hij komen werken. Om wakker te blijven, had hij speed gebruikt. In de keuken bood hij mij wat speed aan. Ik voelde mij wel moe, maar speed gebruiken ging voor mij toch wat te ver.

(Opdrachtdjingel: Een aanbod weigeren)

Een collega kelner biedt Pieter speed aan. Speed gebruiken ziet Pieter niet zitten. Bedenk voor Pieter een originele manier om het aanbod van speed af te slaan.
Ga de straat op en ondervraag voorbijgangers over de manier waarop zij een sigaret, een pint of drugs (zouden) weigeren. Neem alle antwoorden op op cassette. Beluister achteraf alle antwoorden en kies er het origineelste antwoord uit.
Enkele richtvragen voor het straatinterview:

- Wanneer iemand u een pint tracteert en u heeft daar helemaal geen zin in, hoe maakt u dat dan duidelijk?
- Wanneer iemand u een sigaret aanbiedt en u heeft daar geen zin in, hoe weigert u dan?
- Zou u weigeren wanneer iemand u drugs aanbood? Hoe zou u dat doen?

Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Maandag)

Maandag moest ik weer naar school. De voorbije maandag ging het mij echt niet af. Na een vermoeiend weekend vind ik het altijd moeilijk om op een stoel te blijven

zitten. ‘s Avonds moest ik dan nog studeren voor een toets. Ik heb heel de avond voor TV gehangen. Mijn ouders waren er niet content over.

(Opdrachtdjingel: Rollenspel met Arno)

Pieter heeft een conflict met zijn ouders. Jullie kunnen Pieter helpen door een rollenspel te spelen. Door jullie rol op een overtuigende en originele manier te vertolken, geven jullie Pieter advies over de manier waarop hij een conflictsituatie met zijn ouders best aanpakt.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje ‘Arno’. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Dinsdag)

Dinsdag was nogal een turbulente dag. Tijdens de middagpauze kreeg ik onder mijn voeten van een leerkracht. Ik stond te roken op een plaats waar dat in onze school normaal verboden is. Die leerkracht vroeg mij waarom ik het niet kon uitstellen om te roken. Ik besefte dat ik soms echt niet meer zonder sigaretten kan.

(Opdrachtdjingel: Vlotte prater)

Pieter rookt. Help hem uit te leggen waarom hij rookt.
Kies een vlotte prater in jullie groepje. De vlotte prater moet zo lang mogelijk, zonder onderbreking, vertellen ‘waarom Pieter rookt’ zonder het woord ‘lekker’ te gebruiken en zonder ‘euh’ te zeggen. Als voorbereiding kunnen jullie eerst enkele argumenten op een rijtje zetten.
Neem de uitleg van de vlotte prater op op cassette.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Woensdag)

Woensdag ben ik weer vroeg beginnen werken bij de schrijnwerker. Er waren daar weer een aantal gasten die nog naar alcohol stonken. Het zijn altijd dezelfde gasten die opscheppen over het aantal pinten dat ze de vorige avond hebben gedronken. Ik vraag me wel af of dat allemaal zo veilig is. Misschien hebben ze nog alcohol in hun bloed. Met die gevaarlijke machines vertrouw ik het niet zo goed. Eigenlijk zou ik wel wat meer over de effecten van alcohol willen weten.

(Opdrachtdjingel: Druglinkspel met Celine)

Pieter wil meer te weten komen over alcohol. Jullie kunnen Pieter helpen door het Druglinkspel te spelen. Met het Druglinkspel steken jullie heel wat op over de effecten en de risico’s van verschillende drugs.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje ‘Celine’. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.

Voor deze opdracht krijg je 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Donderdag)

Donderdag belde de eigenaar van 'Den Engel' mij op. Hij vroeg of ik niet even kon inspringen, omdat er een kelner ziek was. Na het werk bij de schrijnwerker ben ik even gaan helpen. Gelukkig was er niet te veel volk. Zo kon ik een beetje meepraten met de mensen die aan de toog zaten. We hadden een interessante discussie over de vraag wie nu het meest kan drinken: vrouwen of mannen?

(Opdrachtdjingel: Cafépraat)

Pieter heeft nood aan enkele goede argumenten. Bij een volgende discussie wil hij sterker in zijn schoenen staan. Jullie kunnen Pieter helpen door informatie te verzamelen over het rook- en drinkgedrag van de Belgen. Hiervoor kunnen jullie beroep doen op de deskundige mening van twee cafébazen.
Zoek twee cafés en stel aan de cafébazen de volgende vier vragen. Neem de twee interviews op op cassette:
Vraag 1: Wat bevat volgens u het meeste alcohol. Een glas whisky of een pint bier?
Vraag 2: Wie kan volgens u het makkelijkst een rondje overslaan. Vrouwen of mannen?
Vraag 3: Wie rookt er volgens u het meest. Meisjes of jongens?
Vraag 4: Heeft er iemand in u café reeds een joint opgestoken? Is het gebruik van cannabis volgens u illegaal?
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Vrijdag)

Vrijdag rond de middag ben ik wat pepdrankjes gaan inkopen. Het weekend is altijd heel vermoeiend voor mij. Vrijdagavond moet ik opdienen in 'Den Engel' en zaterdagochtend moet ik al om vijf uur bij de schrijnwerker zijn. Zonder pepdrankjes overleef ik dat niet. Op één avond drink ik gemakkelijk vier van die drankjes. Soms is het dan wel moeilijk om nog in slaap te geraken. Ik vind het wel handig dat je die pepdrankjes tegenwoordig in bijna elke winkel kan kopen.

(Opdrachtdjingel: Winkelspel met Marthe)

Pieter vindt het handig dat hij bijna overal pepdrankjes kan kopen. Met het Winkelspel kunnen jullie nagaan hoeveel mensen er geen alcohol of sigaretten kopen.
Open de enveloppe en ga naar de plaats van afspraak. Daar ontmoeten jullie de spelbegeleider en het groepje 'Arno'. De spelbegeleider geeft jullie meer uitleg over de opdracht.
Voor deze opdracht krijgen jullie 15 minuten tijd.

(Verhaaldjingel: Zaterdag)

Vandaag is het zaterdag. Vandaag moet ik uitzonderlijk niet werken in 'Den Engel'. De taverne is twee weken gesloten. Zo kan ik na een lange tijd eindelijk nog eens uitgaan. Ik heb gezien dat ze in het jeugdhuis een beach-party organiseren. Spijtig genoeg worden er enkel alcoholvrije cocktails verkocht. Ik ben eens benieuwd hoe die zullen smaken.

(Opdrachtdjingel: Let's party)

Jullie moeten zelf de alcoholvrije cocktails voor de fuif maken. Ga naar de centrale post en wissel de verzamelde ingrediëntenkaartjes om voor echte ingrediënten. Maak met jullie groepje de lekkerste en mooiste alcoholvrije cocktail! Voor deze cocktail moeten jullie minimum drie verschillende ingrediënten gebruiken.
Jullie krijgen 15 minuten voor het maken van de cocktail.

Hoe ziet het spel er schematisch uit?

De volgende tabel geeft je een concreet beeld van het spelverloop. Hiermee krijg je een idee van de opeenvolging van de opdrachten. Ook de timing is aangegeven.

SPELSCHEMA	Naam	Verhaal	Tijd	Opdracht
INLEIDING			15'	
ZONDAG	Arno Marthe Celine Pieter	muziekfestival te laat thuis te laat thuis nachtje door	15'	Aanbod weigeren Rollenspel met Celine Rollenspel met Marthe Aanbod weigeren
VERPLAATSING			5'	
MAANDAG	Arno Marthe Celine Pieter	TV kijken training jeugdcafé TV kijken	15'	Rollenspel met Pieter Aanbod weigeren Aanbod weigeren Rollenspel met Arno
VERPLAATSING			5'	
DINSDAG	Arno Marthe Celine Pieter	goed boek skaten toets Nederlands dealers op school	15'	Druglinkspel met Marthe Druglinkspel met Arno Vlotte prater Vlotte prater
VERPLAATSING			5'	
WOENSDAG	Arno Marthe Celine Pieter	saxofoonles biologieles song schrijven schrijnwerker	15'	Vlotte prater Vlotte prater Druglinkspel met Pieter Druglinkspel met Celine
VERPLAATSING			5'	
DONDERDAG	Arno Marthe Celine Pieter	winkelen in de kantine winkelen in de taverne	15'	Winkelspel met Celine Cafépraat Winkelspel met Arno Cafépraat
VERPLAATSING			5'	
VRIJDAG	Arno Marthe Celine Pieter	sigarettengeur winkelen vergadering winkelen	15'	Cafépraat Winkelspel met Pieter Cafépraat Winkelspel met Marthe

VERPLAATSING			5'	
BEOORDELING OPDRACHTEN + UITDELEN INGREDIENTEN			20'	
ZATERDAG	Arno Marthe Celine Pieter	Let's Party Let's Party Let's Party Let's Party	15'	Alcoholvrije cocktail Alcoholvrije cocktail Alcoholvrije cocktail Alcoholvrije cocktail
NABESPREKING			45'	

Wat met tijd en ruimte?

Zoals je uit het spelschema kan opmaken, kan het spel enkel lukken mits je een strikte timing hanteert. Sommige opdrachten worden afzonderlijk gespeeld, andere opdrachten worden per twee gespeeld. Daarom is het van groot belang dat elk groepje zich aan de timing houdt. Het is immers de bedoeling dat twee groepjes op hetzelfde tijdstip op dezelfde plaats verschijnen wanneer ze het tegen elkaar moeten opnemen.

Opdat twee groepjes voor een gezamenlijke opdracht op dezelfde plaats zouden verschijnen, is een plaatsbeschrijving noodzakelijk. Daarom krijgt elk groepje bij het begin van het spel drie enveloppen mee. Op de buitenkant van de enveloppe staat de naam van de opdracht (Rollenspel, Druglinkspel, Winkelspel) Binnenin de enveloppe zit voldoende informatie om de plaats van afspraak te vinden. De groepjes mogen deze enveloppen pas openen wanneer de betreffende opdracht op de cassette wordt besproken.

Enkele suggesties met betrekking tot de inhoud van deze enveloppen.
Voor de opdracht 'Rollenspel' kan je afspreken voor een schoolpoort, een gemeentehuis, een kerk, ...
Voor de opdracht 'Druglinkspel' kan je afspreken voor een café, een apotheek, een smartshop, ...
Voor de opdracht 'Winkelspel' kan je afspraken voor een grootwarenhuis, een nachtwinkel, een krantenwinkel, ...
Je kan het de deelnemers ook iets moeilijker maken en de plaats van afspraak beschrijven met een rebus, een raadseltje, ...
Gezien de strikte timing is het aan te raden dat je kiest voor plaatsen die niet te ver uit elkaar liggen.

Hoe moeten we dit spel nu begeleiden?

Voor de start van het spel is het belangrijk dat je duidelijke afspraken maakt over de begeleiding van het spel. Wie blijft op de centrale post om groepjes met vragen verder te helpen? Wie verplaatst zich met de groepjes en begeleidt de gezamenlijke opdrachten?

Bij de start van het spel leg je de deelnemers het doel en het verloop van het spel uit. Belangrijk is een goede inleiding met eenvoudige woorden om de deelnemers

niet af te schrikken. Misschien is het ook goed duidelijk te stellen wat jouw rol tijdens het spel zal zijn:
- het bewaken van de timing
- het beoordelen van de opdrachten en toekennen van punten
- het begeleiden van eventuele discussies en de nabespreking
- het afbreken van discussies die te lang duren om het tempo van het spel niet te schaden.
Zorg er voor dat elk groepje over het nodige materiaal beschikt (een cassetterecorder, een micro, een verhaalcassette, een lege cassette voor eigen opnames).

Het spel gaat dan echt van start wanneer de verschillende groepjes de startknop van hun cassetterecorder indrukken. Twee groepjes beginnen aan hun afzonderlijke opdracht. Twee andere groepjes zoeken elkaar op voor een gezamenlijke opdracht. Jouw taak als spelbegeleider bestaat er in de gezamenlijke opdrachten te begeleiden. In de eerste spelronde begeleid je de groepjes 'Celine' en 'Marthe' bij het Rollenspel. Daarna geef je uitleg aan de groepjes 'Arno' en 'Pieter'.

Na de eerst twee spelrondes verplaats je je naar de volgende plaats van afspraak. Daar begeleid je het Druglinkspel met de groepjes 'Marthe' en 'Arno'. Vervolgens geef je uitleg bij het Druglinkspel voor de groepjes 'Celine' en 'Pieter'.

Voor de vijfde spelronde begeef je je weer naar een nieuwe plaats. In deze spelronde geef je de groepjes 'Celine' en 'Arno' uitleg bij het Winkelspel. Daarna begeleid je de groepjes 'Marthe' en 'Pieter' bij het Winkelspel.

Na elke gezamenlijke opdracht verdeel je de punten onder de deelnemers. De opdrachten die de groepjes afzonderlijk uitvoeren, beoordeel je aan het einde van het spel. Dit doe je op basis van het materiaal dat ze op hun cassettes opnamen.

Nadat alle punten zijn verdeeld, kunnen de groepjes hun ingrediëntenkaartjes omruilen voor echte ingrediënten. In de laatste spelronde maken ze met deze ingrediënten een alcoholvrije cocktail.

Hoe verdelen we de punten?

Bij de meeste opdrachten is snelheid of kennis bepalend voor winst. Voor enkele opdrachten zijn er echter geen juiste of foute oplossingen. De spelbegeleiders spelen dan jury en verdelen de punten.

Bij het Rollenspel, het Druglinkspel en het Winkelspel verdeelt de spelbegeleider direct na de opdracht de punten.
Rollenspel: 3 ingrediëntenkaartjes voor de groep met de origineelste tussenkomsten, 1 kaartje voor de groep met de minder originele tussenkomsten.
Druglinkspel: 3 ingrediëntenkaartjes voor de groep met de meeste juiste oplossingen, 1 kaartje voor de verliezer van deze opdracht.
Winkelspel: 3 ingrediëntenkaartjes voor de groep die de meeste drugvrije klanten telt, 1 kaartje voor de verliezer van deze opdracht.

De opdrachten 'Een aanbod weigeren', 'Vlotte prater' en 'Cafépraat' beoordeelt de jury-spelbegeleiding na de zesde spelronde. De beoordeling gebeurt op basis van het materiaal dat de deelnemers op hun cassette opnemen.
Aanbod weigeren: De groep met het origineelste antwoord op de vraag hoe men een aanbod zou weigeren, krijgt 5 punten, daarna 3 punten, 2 punten en 1 punt.
Vlotte praters: De groep waarvan de vlotte prater het langst praat zonder de verboden woorden te gebruiken, krijgt 5 punten, daarna 3 punten, 2 punten en 1 punt.
Cafépraat: Per juist antwoord op de gestelde vragen, kan elk groepje 1 punt verdienen. Gezien de deelnemers aan twee cafébazen vier vragen moeten stellen, kan elk groepje maximum 8 punten verzamelen en in het slechtste geval geen enkel punt verdienen.

Punten worden toegekend in de vorm van ingrediëntenkaartjes. In de speldoos vind je negen zakjes met ingrediëntenkaartjes. Elk kaartje is goed voor 20 cl van een ingrediënt of voor een versieringselement. Om een karton fruitsap van 1 liter te verdienen, moeten de deelnemers dus minstens vijf kaartjes van dezelfde ingrediënt verzamelen. Enkel wanneer de deelnemers vijf kaartjes van dezelfde ingrediënt hebben verzameld, kunnen ze deze omwisselen voor een echte ingrediënt. Voor een versieringselement volstaan één kaartje.

De deelnemers kunnen kiezen uit de volgende ingrediënten: tomatensap, druivensap, sinaasappelsap, appelsap, pompelmoessap, ananassap, rietjes, schijfjes kiwi of sinaasappel voor de versiering, ... Voor de deelnemers komt het er op aan een goede keuze te maken uit de voorhanden zijnde ingrediënten en de juiste verhouding tussen de ingrediënten te vinden. Minimum moeten ze drie verschillende ingrediënten voor hun cocktail gebruiken.

Hoe jureren we de opdrachten?

Hieronder zetten we de verschillende opdrachten op een rijtje. In de bijbehorende achtergrondinformatie voor de begeleiding, vind je elementen om de opdrachten te beoordelen en eventueel na te bespreken met de groep.

Een aanbod weigeren

Opdracht voor de deelnemers

De deelnemers moeten verschillende manieren verzamelen waarop men 'nee' kan zeggen tegen alcohol, tabak of andere drugs. Hiervoor moeten ze de volgende vragen stellen aan voorbijgangers.
- Wanneer iemand u een pint tracteert en u heeft daar helemaal geen zin in, hoe maakt u dat dan duidelijk?
- Wanneer iemand u een sigaret aanbiedt en u heeft daar geen zin in, hoe weigert u dan?
- Zou u weigeren wanneer iemand u drugs aanbood? Hoe zou u dat doen?

Voor deze opdracht krijgen de deelnemers 15 minuten tijd
De deelnemers moeten de antwoorden van de voorbijgangers op cassette opnemen en er het origineelste antwoord uitkiezen. Aan het einde van het spel moeten ze dit originele antwoord op cassette laten horen aan de hele groep. De opdracht wordt beoordeelt op basis van het opgenomen materiaal.

De groep met het origineelste antwoord is de winnaar van deze opdracht.

.

Achtergrondinformatie voor de begeleiding

Je krijgt een pintje aangeboden op café. Er wordt een joint doorgegeven onder vrienden. Je beste vriend wil je een sigaret doen roken. Maar je wil je niet laten dwingen om iets tegen je zin te doen. Dus moet je 'nee' zeggen. 'Nee' zeggen doe je wel vaker. In allerlei situaties weiger je zaken die je worden aangeboden. 'Nee dank je, ik heb genoeg gegeten', 'Nee, ik kan niet, ik heb iets anders te doen', 'Nee, ik ga niet akkoord met wat hier gebeurt'.

Hoe zeg je 'nee'? Hier volgen alvast enkele tips.
1 Stel vragen om meer te weten te komen over de situatie of de activiteit.
2 Probeer tijd te winnen, als je niet onmiddellijk weet wat te beslissen.
Je kunt dan rustiger nadenken, alleen of met iemand anders. En later je antwoord geven.
3 Als je onmiddellijk moet antwoorden, weeg dan af: wat je belangrijk vindt, wat je zelf wilt en welk risico je loopt als je weigert.
Dat de anderen je uitlachen? Dat je een vriend verliest? Dat de leuke namiddag slecht afloopt? En loopt het wel zo'n vaart als jij nu denkt? Beslis of je mee wilt doen of niet.
4 Naargelang van de situatie:
- suggereer een andere mogelijkheid.
Zou je liever iets anders doen? Stel dat dan voor.
- verzin een goede uitvlucht.
De anderen geloven je misschien niet helemaal, maar laten je toch met rust.
- zeg duidelijk wat je besloten hebt.
Zeg niet 'misschien', 'morgen' of 'we zien wel'.
5 Geef geen lange uitleg of verontschuldigingen. Je hebt evenveel recht om te weigeren als om in te gaan op het voorstel. Als je een lange uitleg geeft, bied je de anderen opnieuw de kans om argumenten te vinden waar je misschien nog moeilijker aan kunt weerstaan.

Door 'nee' te zeggen, zeg je eigenlijk 'ja' tegen iets anders. Je kiest ervoor andere dingen te doen, andere mogelijkheden aan te grijpen en jezelf te zijn.

Vlotte prater

Opdracht voor de deelnemers

De deelnemers moeten in hun groepje een vlotte prater kiezen. Deze vlotte prater moet vertellen waarom Arno/Marthe/Celine/Pieter rookt/niet rookt. Bij de uitleg waarom Arno en Marthe niet roken mag het woord 'ongezond' niet worden gebruikt. Bij de uitleg waarom Celine en Pieter wel roken mag het woord 'lekker' niet worden gebruikt. 'Euh' zeggen, is voor elke vlotte prater taboe.
Voor deze opdracht krijgen de deelnemers 15 minuten tijd.
De deelnemers moeten de uitleg opnemen op cassette. Aan het einde van het spel wordt de uitleg van elke groepje door de hele groep beluisterd. Wie het langst zonder onderbreking praat, is de winnaar van deze opdracht.

Achtergrondinformatie voor de begeleiding

Op 12/13-jarige leeftijd doen vele jongeren hun eerste ervaringen op met het roken van een sigaret. De jongere experimenteert, de eerste trekjes worden gedaan.
Voor de meesten valt dit tegen: ze ervaren negatieve fysieke gevolgen zoals hoesten en misselijk worden. Doorslaggevend zijn echter de positieve psychologische en sociale gevolgen: het bevredigen van de nieuwsgierigheid en de experimenteerdrang, de spanning regels te overtreden, de goedkeuring van leeftijdsgenoten krijgen en het volwassen lijken. De sigaret is dus een middel om een bepaald doel te bereiken en geen doel op zichzelf.

Redenen om niet te roken zijn (deze opsomming is zeker niet volledig, maar geeft de meest gebruiikte redenen om niet te roken):
- geen behoefte, andere interesses/dingen doen;
- het is vies, het kleurt de vingers en de tanden;
- alles is frisser: de kleren en de haren, de gordijnen en het behang;
- alles smaakt beter en de adem ruikt fris;
- het levert gezondheidsklachten op zoals verminderde conditie, hoesten, tranende ogen, misselijkheid, benauwd krijgen, geprikkelde keel, hoofdpijn;
- het is gezonder: het risico op kanker, bronchitis, hart- en vaatziekten is kleiner;
- het bezorgt anderen geen last: in de auto, op een feest, tijdens het werk;
- het spaart veel geld uit;
- het mag niet: rookverbod
- het is gevaarlijk: brandgevaar, hygiëne.

Redenen om te roken zijn (deze opsomming is zeker niet volledig, maar geeft de meest gebruikte redenen om te roken):
- het is lekker
- om zich niet te vervelen
- om zich te ontspannen, zijn angsten te overwinnen;
- om iets te doen te hebben met zijn handen;
- uit nieuwsgierigheid;
- om mee te doen, erbij te horen;
- om stoer te lijken;
- om contact te maken;
- het staat volwassen;
- het is gezellig.

Je kan met de groep naar alternatieven zoeken waardoor je niet hoeft te roken. Hoe kan je je ontspannen zonder te roken? Hoe kan je contact leggen zonder te roken?

Cafépraat

Opdracht voor de deelnemers

De deelnemers moeten informatie verzamelen over het rook- en drinkgedrag van de Belgen. Hiervoor moeten ze twee cafés bezoeken en de cafébaas de volgende vier vragen voorleggen.
1 Wat bevat volgens u het meeste alcohol. Een glas whisky of een pint bier?
2 Wie kan volgens u het makkelijkst een rondje overslaan. Vrouwen of mannen?
3 Wie rookt er volgens u het meest. Jongens of meisjes?
4 Heeft er iemand in u café reeds een joint opgestoken? Is het gebruik van cannabis volgens u illegaal?
Voor deze opdracht krijgen de deelnemers 15 minuten.

De deelnemers moeten beide interviews opnemen op cassette. Aan het einde van het spel worden de interviews van elke groepje door de hele groep beluisterd. De groep die de meeste juiste antwoorden inzamelde, is de winnaar van deze opdracht.

Achtergrondinformatie voor de begeleiding

1 Alle alcoholhoudende dranken kan je in drie groepen onderverdelen: bier, wijn en sterke drank. In bier zit gemiddeld 5%, in wijn 12% en in sterke drank 35% pure alcohol.
De verschillende dranken worden uit verschillende glazen gedronken. Bier drink je uit een bierglas en sterke drank uit een borrelglaasje, dat veel kleiner is. In elk glas zit ongeveer evenveel pure alcohol, ongeveer 10 à 12 gram. Dat betekent dat iemand die één glas bier drinkt evenveel alcohol in zijn lichaam krijgt als iemand die een glaasje wijn of whisky drinkt.
Dronken worden, heeft dus niet zozeer te maken met wat je drinkt. Zaken als hoeveel en hoe snel je drinkt, of je aan alcohol gewend bent, of je genoeg gegeten hebt en of je voldoende geslapen hebt, hebben een veel grotere invloed.

2 Op deze vraag is er natuurlijk geen enkel zinnig antwoord te geven. Zowel voor vrouwen als voor mannen en voor jongeren en ouderen is het even makkelijk om een rondje over te slaan. Je kan gewoon 'nee, dank je' zeggen.
Daarnaast zijn er alternatieven in overvloed om iets anders te bestellen dan alcohol. Je kan een frisdrank of een warme drank bestellen of je kan een alcoholvrij bier drinken. Zeker wanneer je nog een activiteit moet uitvoeren waarvoor een zekere concentratie en alertheid nodig is (autorijden, studeren, werken met gevaarlijke machines, ...) is alcohol drinken geen goed idee.
Stoer of volwassen zijn, heeft helemaal niets te maken met de hoeveelheid alcohol die je kan drinken.

3 Jongeren roken steeds vroeger en steeds meer. Vanaf de leeftijd van 13-14 jaar roken heel wat jongeren dagelijks (5% van de jongens en de meisjes), maar vooral op 15-16 jarige leeftijd is het dagelijks roken opmerkelijk (25% van de jongens en 18% van de meisjes).

De evolutie van het percentage dagelijkse rokers bij 11-18-jarigen in Vlaanderen.

	Jongens			Meisjes		
Leeftijd	1990	1994	1996	1990	1994	1996
11- 12 jaar	< 1%	1%	1%	<1%	<1%	<1%
13-14 jaar	4%	8%	5%	3%	5%	5%
15-16 jaar	14%	24%	25%	12%	13%	18%
17-18 jaar	26%	33%	35%	14%	18%	28%

Bron: Maes L. , Van De Mierop E., Jongeren en gezondheid, U.G. en U.I.A..

Er roken meer jongens dan meisjes. Maar uit bovenstaande tabel kan je afleiden dat het aantal meisjes dat rookt sneller aangroeit dan het aantal jongens dat rookt.

4 Naar de letter van de wet is het 'gebruik' van cannabis niet strafbaar. De wet vermeldt wel expliciet dat 'het vervaardigen, het vervoer, de uitvoer, de invoer, de verkoop, het te koop stellen, het afleveren, het aanschaffen en het bezit van verboden middelen strafbaar is'. In de rechtspraak wordt echter aangenomen dat gebruikers drugs bezitten of ze tenminste hebben aangeschaft of ingevoerd. Cannabisgebruikers zijn dus strafbaar.
In de aanbevelingen van de kamerwerkgroep drugs (5 juni 1997) wordt gesteld dat het gebruik van cannabis de laagste vervolgingsprioriteit moet krijgen. Voor zolang deze aanbevelingen niet worden bekrachtigd door een circulaire of een wet, blijft de situatie echter onveranderd.

Het rollenspel

Het rollenspel wordt met twee groepjes gespeeld. Door het spelen van een rollenspel ervaren de deelnemers hoe een conflictsituatie kan worden uitgepraat. De tijd voor het rollenspel is beperkt tot 15 minuten.

Opdracht voor de deelnemers 'Marthe' en 'Celine'

Eerst schetst de begeleiding de conflictsituatie 'Op tijd thuis'. Daarna krijgt elk groepje een rol toegewezen. De groep 'Marthe' speelt de rol van de ouders, de groep 'Celine' speelt de rol van de jongere, Griet. Per groepje wordt een speler voor het rollenspel aangeduid. Op voorhand krijgt elk groepje even de tijd om de eigen rolbeschijving te bekijken en een aantal argumenten voor te bereiden.
De deelnemers moeten de conflictsituatie over het uur van thuiskomen proberen uit te klaren in een rollenspel. Het is de bedoeling om een goed eindresultaat te bekomen waarin beide partijen zich kunnen terugvinden. De groep met de origineelste en meest gevatte tussenkomsten is de winnaar van deze opdracht.

De conflictsituatie: Op tijd thuis!

Griet ligt in conflict met haar ouders. De ouders vinden dat Griet de avond voordien veel te laat is thuis gekomen. Zij vinden dat Griet nog veel te jong is om tot drie uur weg te gaan. Griet vindt dat ze met haar 17 jaar volwassen genoeg is om zelf te weten wanneer ze naar huis moet.

Het groepje 'Marthe' speelt de rol van de ouders

De ouders vinden dat één uur een deftig uur is om naar huis te gaan. Vroeger moesten ze zelf altijd thuis zijn voor middernacht. Bovendien vinden ze het tegenwoordig veel te gevaarlijk dat hun kind nog laat op de baan is. 's Avonds zijn er veel te veel dronken chauffeurs op de baan en als meisje loop je ook het risico dat je aangerand wordt.

Het groepje 'Celine' speelt de rol van Griet

Eén uur is veel te vroeg. De ambiance begint pas vanaf twee uur. De meeste van haar vrienden mogen tot drie uur wegblijven.

Zij zou zelf nooit meerijden met een dronken chauffeur. Eigenlijk vinden ze het 's nachts helemaal niet zo gevaarlijk op de baan. Meestal gaat ze in de buurt uit en komt ze met een aantal vrienden samen terug naar huis.

Opdracht voor de deelnemers 'Arno' en 'Pieter'

Eerst schetst de begeleiding de conflictsituatie 'Kom van achter de TV'. Daarna krijgt elk groepje een rol toegewezen. De groep 'Arno' speelt de rol van de ouders, de groep 'Pieter' speelt de rol van de jongere, Levy. . Per groepje wordt een speler voor het rollenspel aangeduid. Op voorhand krijgt elk groepje even de tijd om de eigen rolbeschrijving te bekijken en een aantal argumenten voor te bereiden.
De deelnemers moeten de conflictsituatie over de hulp in het huishouden proberen uit te klaren in een rollenspel. Het is de bedoeling om een goed eindresultaat te bekomen waarin beide partijen zich kunnen terugvinden. De groep met de origineelste en meest gevatte tussenkomsten is de winnaar van deze opdracht.

De conflictsituatie: Kom van achter de TV!

Levy ligt in conflict met zijn ouders. De ouders vinden dat Levy teveel TV kijkt. Bovendien helpt hij veel te weinig in het huishouden en spendeert hij te weinig tijd aan zijn schooltaken. Daarom laten we jullie een situatie spelen waarin een jongere een discussie met zijn ouders heeft over TV-kijken.

Het groepje 'Arno' speelt de rol van de ouders

De ouders vinden dat hun zoon te veel TV kijkt. Eén uur TV kijken per avond vinden ze meer dan voldoende. Bovendien is afgesproken dat hij moet meehelpen in het huishouden. Maandagavond moet hij de tafel afruimen en helpen bij de afwas. Zeker wanneer hij nog schooltaken heeft te doen, moet hij niet voor TV blijven zitten.

Het groepje 'Pieter' speelt de rol van Levy

Na een zware schooldag verlangt Levy naar ontspanning. Af en toe kan het goed doen om eens languit voor TV te liggen. Hij vraagt zich af waarom hij niet even goed dinsdagavond in het huishouden kan helpen. Hij vindt al die strikte regels maar niks. Bovendien vindt hij het zijn eigen verantwoordelijkheid of hij zijn schooltaken maakt of niet. Hij moet er zelf de gevolgen van dragen.

Achtergrondinformatie voor de begeleiding

Hoe reageer je in conflictsituaties? Durf je conflicten aan? Of vermijd je ze? In een conflict zit een mogelijkheid om tot verandering te komen als je het goed aanpakt.

Hieronder volgen enkele tips.
1 Je mag conflicten hebben.
Je hoeft het niet altijd eens te zijn met anderen. Als je kwaad bent, mag je dat uiten. Misschien had je het er al eerder over moeten hebben, maar wat je opkropt moet er toch ooit uit.
2 Bespreken jullie werkelijk waar het over gaat?

Misschien heb je een conflict over wie de afwas moet doen. Maar eigenlijk gaat het erom dat je de laatste tijd het gevoel hebt dat jij voor alles opdraait, dat er van je geprofiteerd wordt.

3 Hoe komt het gedrag van de ander over? Hoe denk je dat je eigen gedrag overkomt?

Ga je bij een conflict schreeuwen? Gillen? Ratel je maar door? Klap je dicht? Praat je op een heel koele toon? Praat je op verzoenende toon?

En de ander? Hij ziet er enorm boos uit; maar is hij niet gewoon teleurgesteld? Of probeert hij zich zo te verdedigen?

4 Wil je daarna de relatie of de samenwerking voortzetten? Durf je zelf aan te geven waar je fout bent geweest?

Dat is niet altijd even gemakkelijk. Maar zo doorbreek je de conflictspiraal. Dan neem je op een rustiger moment de draad opnieuw op en ga je op zoek naar oplossingen voor het conflict.

5 Op zoek gaan naar oplossingen voor conflicten uit het dagelijkse leven, kan zo:

a. Luister naar hoe de andere persoon het conflict ziet en omschrijft.
b. Beschrijft het conflict van het gezichtspunt van de andere persoon.
c. Kom met suggesties voor een oplossing van het probleem. Laat alle suggesties aan bod komen, ook de meest gekke. Wijs niets af.
d. Bekijk verschillende oplossingen.
e. Kies die oplossing die zowel voor jou als de ander bevredigend is.

Druglinkspel

Opdracht voor de deelnemers

Het Druglinkspel wordt met twee groepjes gespeeld. Het spel test de deelnemers op hun kennis over de verschillende drugs. De deelnemers moeten 11 drugs aan hun bijbehorende effecten en risico's koppelen. De tijd voor het Druglinkspel is beperkt tot 15 minuten. Voor deze opdracht gebruiken we enkel de groene drugkaarten, de gele effectkaarten en de rode risicokaarten uit het Druglinkspel.

Eerst geeft de begeleiding aan beide groepjes 11 drugkaarten. Deze drugkaarten moeten de deelnemers naast elkaar leggen.

Vervolgens krijgen de deelnemers 11 effectkaarten met de opdracht deze aan de drugkaarten te linken. Onder elke drugkaart moeten ze dus de bijbehorende effectkaart leggen.

Wanneer beide groepjes hiermee klaar zijn, krijgt elk groepje 11 risicokaarten. Deze risicokaarten moeten de deelnemers aan de drug- en effectkaarten linken.

Het groepje dat het meeste aantal kaarten juist aan elkaar linkt, is de winnaar van deze opdracht.

Achtergrondinformatie voor de begeleiders

De juiste combinaties vind je in onderstaande tabel.

drug 1 'Amfetamines'	effect 10	risico 1
drug 2 'LSD'	effect 11	risico 9
drug 3 'Snuifmiddelen'	effect 4	risico 10
drug 4 'Heroïne'	effect 5	risico 8

drug 5 'Nicotine'	effect 6	risico 2
drug 6 'Alcohol'	effect 1	risico 4
drug 7 'Benzodiazepines'	effect 2	risico 5
drug 8 'Cafeïne'	effect 3	risico 11
drug 9 'Cocaïne'	effect 7	risico 7
drug 10 'Cannabis'	effect 8	risico 6
drug 11 'Ecstacy'	effect 9	risico 3

Je zal merken dat een aantal kaartjes zeer moeilijk te linken zijn. Als spelbegeleider kan je de deelnemers geruststellen door erop te wijzen dat de effecten en de risico's van een beperkt aantal produkten sterk gelijkend zijn. Op basis van de beknopte informatie op de kaartjes is het dan ook moeilijk om alle produkten uit elkaar te houden.

Hieronder geven we enkele verklaringen van moeilijke woorden op de kaartjes.
Tolerantie-ontwikkeling: bij langer gebruiik heeft men steeds grotere hoeveelheden nodig om hetzelfde effect te bekomen.
Psychische afhankelijkheid: de overweldigende drang om het middel te blijven gebruiken
Lichamelijke afhankelijkheid: het lichaam past zich aan het middel aan, het stoppen met gebruik gaat gepaard met lichamelijke ziekteverschijnselen (onthoudingsverschijnselen).

Als spelbegeleider is het belangrijk alert te zijn voor de opmerkingen en vragen die de deelnemers uiten tijdens het leggen van de kaarten. Je kan hierop inspelen door meer uitleg te geven, door vooroordelen te doorprikken, ... Voor concrete informatie over de verschillnde produkten kan je terecht in de brochure 'Druggebruik: Informatie over de produkten, het gebruik, de risico's, de gevolgen', een uitgave van het VSPP.

Winkelspel

Opdracht voor de deelnemers

Het Winkelspel wordt met twee groepjes gespeeld. Het spel geeft de deelnemers een idee van het aantal klanten dat geen alcohol of sigaretten koopt. De tijd voor het winkelspel is beperkt tot 15 minuten.
De twee groepjes vatten post voor een winkel. Elk groepje moet binnen de 15 minuten zoveel mogelijk drugvrije klanten tellen. Klanten die geen alcohol of sigaretten hebben gekocht, worden als drugvrij beschouwd. Aan elk klant moet eerst beleefd worden gevraagd of men in de boodschappentas of het winkelkarretje mag kijken.
Het groepje dat de meeste drugvrije klanten telt, is de winnaar van deze opdracht.

Achtergrondinformatie voor de begeleiders

Of mensen al dan niet alcohol of sigaretten kopen, heeft veel te maken met reclame en beïnvloeding. Reclame heeft eigenlijk een raar soort invloed. Je rent niet onmiddellijk naar de winkel om iets te kopen waarvan je net de reclame hebt gezien.

Toch worden de meeste mensen ongemerkt beïnvloed. Mensen denken bij koffie aan gezelligheid, bij een gouden sieraad aan liefde en bij een dure auto aan succes. Herken je dit zelf ook?
Dit geldt ook voor tabak- en alcoholreclame. Volgens de reclame zorgen alcohol en sigaretten voor plezier, ontspanning en gezelligheid. De mensen, die in de reclame een glas bier bestellen zijn jong en aantrekkelijk. Blijkbaar maken alcohol en sigaretten je interessanter. Daarom drinken sommige mensen alcohol en roken mensen sigaretten, ook al vinden ze het niet lekker.
Je kunt niet zeggen dat reclames liegen. Ze vertellen halve waarheden. Ze laten alleen de leuke kanten van alcohol en sigaretten zien. De kater die je overhoudt aan een avondje flink drinken, wordt in de reclame niet getoond. Ook zullen reclamemakers niet vertellen dat je handen en je tanden van sigaretten verkleuren en dat sigarettenrook stinkt. Waardoor er weinig overblijft van die aantrekkelijheid.

Alcoholvrije cocktails

Nadat de ingrediëntenkaartjes zijn verdeeld, kunnen de deelnemers deze kaartjes inruilen voor echte ingrediënten. Met deze ingrediënten moeten ze een zo lekker mogelijke alcoholvrije cocktail maken.
Voor deze opdracht krijgen de deelnemers 15 minuten tijd.
De beoordeling van de alcoholvrij cocktails berust volledig op smaak. En zoals iedereen weet verschillen smaken sterk van persoon tot persoon. De uiteindelijke keuze van de mooiste en lekkerste cocktail wordt dus sterk bepaald door de subjectieve voorkeur van de begeleiding.

Voor het geval de cocktails van de deelnemers echt niet te drinken zijn, willen we je toch enkele lekkere alcoholvrije recepten cadeau doen. Hieronder vind je zeker een ideetje voor een alcoholvrij feestje.

Rode parel

¾ liter frambozesap
3 flesjes tonic
½ liter sinaasappelsap
½ liter ananassap
3 bananen
2 kleine doosje room
200 gram frambozen of bosvruchten

Mix de frambozen met de bananen. Het sinaasappel-, ananas-, en frambozesap toevoegen? Goed mengen. Giet de inhoud in een hoog, bol glas. De tonic toevoegen. De room lichtjes opkloppen en een laagje op de cocktail gieten. Versieren met een bloem naar keuze, een groen blaadje en een rietje.

Alice's dream

½ liter sinaasappelsap
grenadine
½ liter ananassap
een klein doosje room
garnituur van fruitbrochette

Alle ingrediënten goed onder elkaar mengen en in een hoog glas schenken. Fris opdienen met de fruitbrochette als garnituur.

Blauwe engel

2 bananen

Alles goed mixen. Serveer het drankje in een

8 eetlepels bosbessenconfituur
1 liter melk
1 pakje vanillesuiker

cocktailglas. Fris opdienen.

Komkommermelk

1 komkommer
melk
gedroogde munt

De komkommer schillen en met de centrifuge uitpersen. Het sap aanvullen met eenzelfde hoeveelheid koude melk. Op smaak brengen met peper, zout en een mespuntje munt. Feestelijk serveren in een champagne flute. Gebruik een muntblaadje als versiering.

Vlindermilkshake

seizoenvruchten (perzik, kersen, aardbei, ...)
1 glas koude melk
1 bol vanilleroomijs

Goed mengen, mixen en ijsblokjes toevoegen. Serveren in een bol glas. Opdienen met een rietje.

Kan het spel ook anders gespeeld worden?

Het spel kan inderdaad anders gespeeld worden. Eigenlijk kan je het aanpassen zoals je zelf wilt. Je kan er van alles aan toevoegen of je kan er zaken uit weglaten.
- Wanneer je niet over vier cassetterecorders kan beschikken, kan je het spel zonder cassettes spelen. Het is dan wel aangewezen dat elk groepje door een begeleider wordt gevolgd die de verhaallijn en de opdrachten voorleest.
- Wanneer je groep te weinig tijd heeft om het hele spel te spelen, kan je een aantal opdrachten weglaten. Je kan er voor kiezen 2, 4 of 6 opdrachten te spelen. Bij 3 of 5 opdrachten hebben de verschillende groepjes niet dezelfde opdrachten uitgevoerd en is de puntentelling moeilijker.
- Wanneer je het spel op zondag speelt, kan de opdracht 'Winkelspel' een probleem opleveren. In plaats van een winkel kan je dan een café opzoeken en zoveel mogelijk mensen zoeken die alcoholvrij drinken en niet roken.
- Je kan ook creatief te werk gaan bij de beschrijving van de plaatsen waar de gezamenlijke opdrachten doorgaan. Eventueel kan je voor de verplaatsingen ook gebruik maken van vervoermiddelen zoals tram of bus.
- Je hoeft niet alle ingrediëntenkaartjes te gebruiken. Je kan je beperken tot enkele ingrediënten voor de alcoholvrije cocktail. Wanneer je dat wil, kan je zelf ook ingrediëntenkaartjes bijmaken.
- Misschien vind je de beoordeling van de individuele opdrachten aan het einde van het spel te langdradig. Wanneer je aan het einde van het spel geen tijd wil verliezen met het beluisteren en beoordelen van de verschillende opnames, kan je dit tijdens het spel doen. Je kan afspreken dat de groepjes tijdens het spel de cassettes op de centrale post inleveren of je kan de cassettes zelf ophalen. Je hebt dan wel meer cassettes nodig.
- Bij enthousiaste groepen kan het spel eindigen met een echte alcoholvrije fuif. Om deze fuif wat op te vrolijken, kan je elk groepje een liedje laten opnemen op cassette. Dit liedje moet dan in de muziekstijl van de jongeren worden gemaakt (Arno = wereldmuziek; Marthe = hip hop; Celine = rock; Pieter = house)
- ...

Kunnen we er verder nog iets mee doen?

Als je het spel speelt met een groep jongeren die gezamenlijke nabespreking wel ziet zitten, dan is dat zeker de beste manier om het spel te beëindigen. Op die manier krijg je discussie en meningsvorming. Tijdens het spel kan je de opdrachten die per twee worden gespeeld, aangrijpen om even van gedachten te wisselen.
Aan het einde van het spel kan je de puntenverdeling voor de verschillende opdrachten gebruiken als aanleiding voor discussie.
Als spelbegeleider kan je je van tevoren goed voorbereiden. Hiertoe reiken we je per opdracht achtergrondinformatie en enkele interessante discussiepunten aan.
Wanneer je je nog verder wil verdiepen in enkele aspecten van de drugproblematiek kan je bij de VAD terecht voor allerhande brochures en draaiboeken.

Bij de deelnemers kan het spel heel wat losmaken. Het spel kan nieuwsgierigheid opwekken en er voor zorgen dat de deelnemers meer willen weten over het thema drugs. Door het spel en de nabespreking kunnen de deelnemers er ook achter komen dat er eigenlijk afspraken rond drugs nodig zijn in hun jeugdbeweging of jeugdhuis. In die zin kan het spel de aanleiding vormen voor de uitwerking van een

drugbeleid. Het spel geeft je dan het voordeel dat de leden reeds gesensibiliseerd zijn om rond het thema drugs te werken.

Hoe kwam dit spel tot stand?

Dit spel is een uitgave van de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen. Op basis van een aantal signalen van preventiewerkers CGG en van jeugdwerkers werd het duidelijk dat er een grote nood bestaat aan spelmateriaal rond de drugproblematiek. Met dit spel hopen we een educatief spel aan te bieden dat naas informatie en meningsvorming ook ruimte geeft aan doe-activiteiten en spel. Het spel *Hip zonder trip* werd uitgedacht door een werkgroep van de VAD.

Uitgave van de	VAD Edmond Tollenaerestraat 15 1020 Brussel
Eindredactie:	Roeland Keersmaekers
Lay-out:	Vision & Factory
Druk:	
Cassettes:	Wim Van Grootloon

de druglijn

Meer informatie over dit spel kan je bekomen bij:

Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw
Edmond Tollenaerestraat 15
1020 Brussel
Tel. 02/ - Fax. 02/

Dit project werd gefinancierd door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid.